

**Udruga
socijalnih
radnika**

Grada Zagreba
i Zagrebačke
županije

Ova publikacija tiskana je u okviru projekta
“Prepoznaj - djeluj - promijeni”
uz financijsku podršku Ministarstva za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Nositelj projekta je Udruga socijalnih radnika Grada Zagreba i Zagrebačke županije
u partnerstvu sa Domom za starije osobe Centar iz Zagreba.

PREPOZNAJ DJELUJ PROMIJENI

Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Impressum:

Izdavač:

Udruga socijalnih radnika Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Naklada:

250

Godina izdanja:

2017

Kontakt:

**Udruga
socijalnih
radnika**

Grada Zagreba
i Zagrebačke
županije

Adresa: Zagreb, Draškovićeva 27

Tel: +385 1 4550 758 , Faks: +385 1 4550 757

Mob: +385 98 229 167

E-mail: zusrhr@gmail.com

IBAN: HR5823600001101911760

OIB: 20994607441

Promijeni odnos prema starosti i starenju!

Založi se za:

- Zaštitu dostojanstva i ravnopravan položaj starijih osoba u društvu.
- Za njihovu socijalnu uključenost i doprinos zajednici bez obzira na životnu dob.
- Za dobru pravnu i socijalnu zaštitu, kvalitetne usluge i skrb u slučaju bolesti i nemoći.
- Za promjenu stavova i uvjerenja prema starijim osobama. Oni su uložili puno i nikome ništa ne uzimaju. Zaslužuju poštovanje i pažnju mlađih.
- Za prepoznavanje rizika i suzbijanje svih oblika zlouporabe prava starijih osoba.

*Upravo sada je pravo vrijeme da učiniš nešto za
vlastitu budućnost!*

**Problem nasilja nad starijim osobama
zajednički je problem svih generacija.**

Starije osobe imaju pravo na **sigurnu** i **dostojanstvenu**

starost koja uključuje:

Neovisnost:

kvalitetan i siguran život u vlastitom domu što je duže moguće.

Aktivno starenje:

sudjelovanje u svim društvenim procesima i razmjenu znanja i vještina s mlađim generacijama u svojoj životnoj zajednici.

Skrb:

pristup adekvatnim zdravstvenim i drugim uslugama uz pravo da sami donose odluke o načinu zadovoljavanja vlastitih potreba.

PREPOZNAJ!

PREPOZNAJ!

Ono što je većini mlađih osoba jednostavno, starijima često postaje pravi izazov.

Razmisli kako se osjeća osoba kojoj je teško!

KAKO...?

...Pročitati sitan tekst, cijenu ili deklaraciju na robu u prodavaonici

...jasno čuti sugovornika, telefon ili sirenu automobila

...dohvatiti brzinu bankomata

...zapamtiti brojne PIN – ove

... snaći se u šumi komercijalnih poruka

... odabrati pravi „čudotvorni lijek“

... naručiti se e-poštom ili telefaksom na pregled

... doći do banke ili pošte po mirovinu

... ispunjavati i redovito slati „potvrde o životu“

... pribaviti dobru informaciju i ostvariti svoja prava, zaštititi vlastito dostojanstvo

PROMIJENI!

Jer nitko nema pravo činiti nasilje i vrijeđati dostojanstvo druge osobe!

ZAPAMTI !

Za nasilje nikad nema opravdanja!

Nasilje je društveno neprihvatljivo!

Za nasilje je uvijek odgovoran počinitelj!

Nasilno ponašanje je IZABRANO ponašanje!

Nasilno ponašanje se može promijeniti.

Prevenција i suzbijanje nasilja u Republici Hrvatskoj regulirana je brojnim pozitivnim propisima:

Ustav, Kazneni zakon, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o prekršajima, Protokol o suzbijanju nasilja u obitelji, nacionalne i lokalne strategije o suzbijanju nasilja, međunarodne konvencije i dr. Oni nas obvezuju na djelovanje!

Prepoznaj povredu prava starijih osoba u vlastitom okruženju i cijelom društvu.

Osobe starije životne dobi čine posebno osjetljivu i ranjivu socijalnu skupinu.

Zbog bolesti ili nemoći često postaju žrtve različitih zlouporaba, zanemarivanja, pa i zlostavljanja. Osobito su ranjive starije osobe koje boluju od demencije.

Što je veća ovisnost starijih ljudi o tuđoj pomoći i njezi, veći su rizici za zanemarivanje i zlostavljanje ovih osoba.

Zbog srama ili straha starije osobe rijetko prijavljuju nasilje.

U slučaju kada su prevareni, napušteni, izolirani, ozlijeđeni ili zastrašivani, stariji ljudi nerado o tome govore. Osjećaju se nemoćno, obespravljeno i nezaštićeno. Njihovo povjerenje u institucije je slabo.

Često kažu: “ Kome smo mi više važni? “.

PREPOZNAJ!

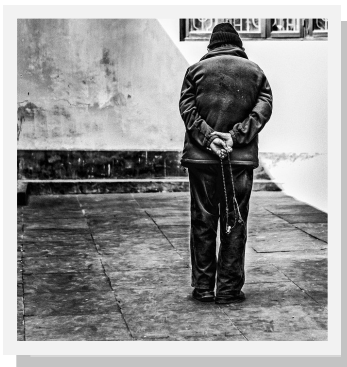
Nasilje nad osobama starije životne dobi treba promatrati kao:

- ◆ **Individualno** - prema pojedincu
- ◆ **Institucionalno** - prema starijim osobama smještenim u ustanove
- ◆ **Strukturalno** – negativan stav prema starosti i starijima u društvu

To mogu biti različiti oblici ...

- ***Psihičkog ili emocionalnog nasilja:***

ponižavanje, ismijavanje, ucjenjivanje, kritiziranje, laganje, stalno nametanje tema o smrti, zabranjivanje posjeta, naređivanje, izoliranje, zabrane posjeta, prijetnja smještajem ili napuštanjem...

- Možemo potražiti pomoć stručnjaka:
  - ⇒ Kontaktirati nadležnog liječnika ili patronažnu sestru,

- ⇒ Centar za socijalnu skrb,
- ⇒ Dom za starije osobe,
- ⇒ Gerontološki centar,
- ⇒ Crveni križ,
- ⇒ Udruženje umirovljenika,
- ⇒ Civilnu udrugu, vjersku

organizaciju,

- To nam neće oduzeti puno vremena. Svi su dostupni putem telefona ili interneta, a prijava može biti i anonimna.
- Osim toga, uvijek se možemo obratiti najbližoj Policijskoj postaji i prijaviti sumnju ili saznanje o nasilju nad starijom osobom.

Obrati pažnju na starije osobe u vlastitoj sredini!

U slučaju sumnje ili saznanja o nasilju nad osobama starije životne dobi ne smijemo biti nijemi promatrači nego trebamo:

- **Ponuditi pomoć**
- **Potražiti pomoć**
- **Prijaviti nasilje**

Ovisno o konkretnoj situaciji to možemo učiniti na različite načine.

- Uvijek kada je moguće treba o tome razgovarati s osobom u riziku, pitati kako se osjeća, iskazati zabrinutost jer smo uočili da je možda u nevolji, ponuditi pomoć, dati joj informacije o mogućnostima zaštite i uvažiti njenu volju.
- Obavijestiti rodbinu i druge bliske osobe (prijatelje) ili osobe od povjerenja (župnika) i informirati ih o onome što smo uočili.

- **Fizičkog ili tjelesnog nasilja:**

guranje, stiskanje, udaranje, gruba njega, higijensko zapuštanje, uskraćivanje tekućine ili hrane, uskraćivanje lijekova i medicinske pomoći, boravak u hladnom ili pretoplom prostoru.

- **Ekonomskog nasilja:**

krađa novca i imovine, posudbe na prevaru, iznuda i zlouporaba punomoći, mijenjanja oporuke, obmana i sklapanje ugovora o darovanju, doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, prodaji nekretnina, ali i otvaranje pošte, prevare kroz prodaju robe telefonskim putem, prevare na kućnom pragu lažnim predstavljanjem, prepadi i pljačke u vlastitom dvorištu na povratku iz banke...

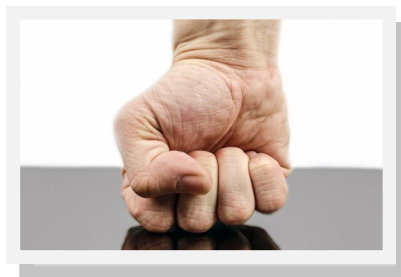
- **Seksualnog nasilja:**

seksualno sramoćenje, neprimjereno i neželjeno dodirivanje, neprimjereno fotografiranje, razgolićavanje, bludne radnje nad starijom osobom, silovanje...

PREPOZNAJ!

Zlostavljanje starije osobe može se uočiti kroz promjene u njenom izgledu ili ponašanju kao što su :

- nemir ili nesanica,
- smušenost
- otežana komunikacija
- tjeskoba, strah, depresija,
- nagle promjene raspoloženja, bezvoljnost, povlačenje,
- higijenska zapuštenost, gubitak tjelesne težine
- učestale neobične, nespecifične ozljede
- kronični bolovi,
- probavne smetnje,
- srčane tegobe, povišen tlak
- pokušaj samoubojstva,
- samoubojstvo, smrt

DJELUJ!